

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adusele sale „Foaia Interesantă”, „Foaia de glume”, „Bobîrnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. la an! „Lib.” cu „Foaia Int.” pt. economi 1 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foaie națională politică.

o o o

Apare în fiecare JOI.

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserate ce se dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă.

Inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.

== Manuscriptele nu să dau înapoi. ==

Știri politice

După știrile politice de mare însemnătate, publicate de noi la acest loc de frunte în numărul trecut al „Libertății”, avem azi de adus alt rând de știri, poate încă și mai grele în însemnătatea lor!

Cine știe cetii viitorul de pe semnele timpului de față, va cetii din aceste știri prevestirea unor vremuri aievea hotărtoare! Iată-le:

Călătoria Principilor români la Berlin și de aci la Petersburg.

Joi în săptămîna trecută, Perechea Prințiară română, Moștenitorul de Tron Ferdinand, și Prințesa Maria, soția sa, au plecat de fapt din București cu trenul expres (cel mai repede) peste Orșova, la Berlin, ca să-și ia de acolo pe Fiul lor, Prințul Carol, și să meargă la Petersburg, unde vor sta 10 zile ca oaspeți ai Împăratului Rusesc și în una din aceste zile, în 28 Martie n. se va săvîrși logodna Prințului român cu una din Fiicele Țarului, cu o Mare Ducesă.

Prințesa Elisabeta, sora Prințului Carol și logodnica Prințului de Coroană al Greciei, a mers și ea cu Părinții sei și cu fratele seu, la Petersburg.

Primirea lor la Berlin.

Cînd Principii Români au sosit la Berlin, le a ieșit întru întîmpinare la gară însuși Împăratul Wilhelm al Germaniei, cu Principele de Coroană și cu mulți principii și generali, făcînd o primire foarte călduroasă înalților oaspeți, capi ai Țării Românești.

Măne zi s'a dat un strălucit prînz la Curtea Împăratului, întru cinstea lor.

— Știrile din Petersburg spun, că acolo, la Curtea Împărătească, se fac mari pregătiri pentru primirea prețioșilor și cu drag așteptarea lor oaspeți.

Trenul de Curte al Țarului a mers în calea lor pînă la hotar, și o solie sărbătorească a Curții.

Un plan de împărțire a Austroungariei!

Marele ziar rusesc „Nowaja Vremja” a adus în fruntea numărului său din 18 Martie (săptămîna trecută), un articol, care a arătat mari valuri de mirare în lu-

mea politică. Iaca ce spune numitul ziar:

— În un salon al unui bărbat politic rus, a fost de curînd vorbă multă despre politica mare a Europei. Că în ce chip s'ar putea așeza temelii mai trainice, îndelung durătoare, păcii. Că așa cum azi stau lucrurile, cînd statele nu mai birue a se întrece cu înarmările, e ducător spre o cutropire economică a popoarelor!

Un bărbat politic, diplomat ce a stat timp îndelungat în străinătate, la Berlin și Paris, spune, că în cercurile diplomatice de acolo s'a vorbit de un plan, care ar duce la o pace îndelungată, și acela ar fi:

ca Rusia, Germania și Franța, să încheie între sine o alianță mare, — împărțind Austroungaria!

Adecă: Rusia, Germania (și și alți vecini, ca Italia, Serbia, etc.), să-și iee partea lor din Austroungaria, — Ungaria însăși s'o facă stat de sine, atît cît va rămînea ruptă din Austria, iar Franciei, pentru a lua spinele de ceartă dintre ea și Germania, să i se deede napoi Elsația-Lorena, perdute la 1871, și pe care nu le poate uita. Germania ar fi răsplătită împărătește prin cît și ar lua din Austria!

Cam așa spune ziarul rusesc, că s'a vorbit între diplomații din Berlin și Paris, și el zice, că deși planul pare cam cutezat, ca din lumea poveștilor, dar — s'ar putea sta de vorbă asupra lui!

Un ziar maghiar din Pesta, „Magyarország”, al koșutiștilor, scrie cu gură mare asupra Germaniei, spunînd că iacă, soața și „aliată” (tovarășa de arme), pe sub mână țese planuri trădătoare (vinzătoare) față de Împărăția austroungară! Și amenință pe Germania că, între astfel de împrejurări, Ungaria va ști și ea ce are de făcut: Să întoarcă spatele politiceii nemțești și să se plece spre cea — rusască, care, iacă, vrea o Ungarie neatîrnată!

Planul cu împotrivirea a făcut multă sfoară prin foi. Lumea vorbește mereu despre el, fel și fel.

Că ce-i drept și ce nu, în acest zvon, nu să poate încă ști, — cercurile oficioase se lapadă de tot lucrul. Dar este o vorbă românească,

care spune, că — de unde nu i foc, nu iese fum!

Mai știi ce coc cei mari și tari, peste noi?

Rusia, încungiurînd Austro-Ungaria.

O știre mică la părere, dar grea la ridicare, aflăm în ziarele de Simbătă (21 Martie). Iată-o:

Schimbul telegramelor între Rusia și Serbia. Bin Berlin se vestește: Direcțiunea telegrafelor din Serbia face cunoscut, că telegramele ce vin din Rusia, cu menire pentru Serbia și Muntenegru, pe viitor nu vor mai fi trimise prin Austro-Ungaria, ci se va înființa o agenție deosebită, care să le trimită de-adreptul Serbiei și Muntenegrului!...

Ziarele din Pesta pun știrea la loc nebăgat în samă, pe la urmă printre știrile zilei. Dar ea este toțuși de cea mai mare însemnătate. Ea însemnă atît că:

Rusia va avea, într'un viitor nu prea îndepărtat, de trimis Serbiei și Muntenegrului astfel de știri grabnice prin telegraf, pe care nu poate să le trimită prin Austroungaria, — ci află de bine a se pregăti de pe acum pentru trimiterea lor pe o linie sigură, cu încunjurul Austroungariei, prin agenție și linie deosebită, care să i le ducă de-adreptull

Ne putem închipui, că în acele telegrame nu o se poștească Austroungariei — somn ușor.

Prințul Carol va fi Mare Duce rusesc,

și

România va primi napoi Basarabia.

— Ca dar de nuntă cu fiica Țarului. —

Ziarul „Berliner Tagblatt” din Berlin, primește dela corespondentul seu din Petersburg știrea, că Țarul are de gînd sa dea, drept dar de nuntă fiicei sale Olga, Mare Ducesă, în ziua cununiei sale, aceea parte din Basarabia, trei comitate, pe care Rusia le-a luat dela România în 1878.

— În București știrea a trezit colosală uimire și e primită cu înțeleasă neîncredere. Dar ambasadorul Rusiei dela București, întrebă asupra acestui zvon, ar fi răspuns, că și el așa știe, că în ziua în care Marea Ducesă Olga să va cununa cu Prințul Carol al României, Țarul are de gînd să repare greșala ce s'a făcut față de România la 1878 luîndu-i cele 3 județe (comitate) basarabiene. O să i le dea acum napoi.

Nu le va da înse României — zice vesteșea, — ci Prințul Carol va fi numit Mare Duce rusesc (în rang de-opotrivă cu fiii Țarului) și ca la atare, ti dă lui în administrare (stăpînire) aceea parte de Basarabie, care cuprinde județele Cahul, Bolgrad și Ismail.

În acest fel Rusia voește să așigure în chipul cel mai vădit, pe România, despre toată și deplina sa bunăvoință și să înlătore ori ce spine al neîncrederei față de Rusia!

— Un ziar din București șine a fi aflat și interesante amănunte în această privință. Se vorbește și de hotarul care ar fi a se înapoia României; s'ar întinde mai mult spre Miază Noapte, dar jărmul despre Mare pe care cade orașul Ackerman și Chilia nouă (pe gurile Dunării către Basarabia) Rusia și le-ar opri șieși, căci are de gînd să le prefacă în porturi militare însemnate pentru ea din punct de vedere al apărării țării.

Sărbările

în onoarea oaspeților.

— Printre pregătirile puse la cale de Curtea rusească în onoarea dragilor oaspeți români, sunt mai multe mari sărbări, la Petersburg și Livadia (reședința de vară a Țarului). La Teatrul Împărătesc se vor da doue reprezentații de gală (de paradă) foarte mărețe, la cari vor fi învățați numai dignitarii statului (cei mai înalți slujbași: ministri, secretari de stat, diplomați) și fruntașii nobilimei rusești.

Aleșii oaspeți vor lua parte și la o mare vînătoare pe una din moșiile Țarului.

În timpul de-o săptămîna, cît Prințul Carol va sta la Curtea Împărătească, e luată o zi, în care să meargă să viziteze și Moscova, vechea capitală (oraș cu scaun domnesc) a Rusiei, leagănul familiei Țarilor.

Logodna, cununia.

— Logodna se ține că va avea loc în zilele săptămînei de față, iar

cununia va avea loc cel mai tîrziu în August, a acestui an.

Așadar tot lucrul se face cu grabă.

Cine nu vede de ce însemnătate uriașă sunt aceste lucruri pentru viitoarea politică a Rusiei, pentru viitorul României, și și pentru viitorul Austroungariei?!

Unele-altele.

Poincaré la Petersburg.

Pentru vară e plănuită la Petersburg vizita Președintelui Republicii Franceze, a dlui Poincaré.

Capul statului Francez va merge în capitala rusească în luate ori August, și va sta acolo o săptămână ca oaspe a Țarului (va fi poate chiar pe vremea căsătoriei Prințului Carol), — și va lua parte și la manevrele regimentelor din Petersburg.

Cu alte cuvinte, Președintele Franciei merge să vadă cum merg manevrele armatei, pentru a cărei dezvoltare Franța dă banii cei mulți...

Iar că în acel timp cite și-or fi spunând unii altora și cite vor coace împreună capii politicii ruși, cu capul politicii franceze, — ne putem închipui.

Sasul ce apăra pe Șvab, — Dummer August.

În ședința dela 21 Martie un deputat sas, Martin Koppony, a luat cuvânt în dietă și a cercat să iee în apărare pe Șvabii din Ungaria și din Bănat, cărora statul le-a închis toate școlile și nu-i lasă să mai învețe decît ungurește, de se perd bieții grăsuți pentru germanism. A cerut să li-se dea și lor libertate culturală!

Asta a făcut pe Tisza să i răspundă îndată, cerîndu-l că se face avocatul Șvabilor, prin ce face politică „agitatorică“ (afișătoare) sau mai drept zis de „dummer August“ (paiaț din comedie)...

Așa-și trebuie, Sasule, dacă te pune naiba să îți aperi dreptul limbii germane, cînd tu și ortaciți tei, vă aflați în tabără de mameluci alui Tisza. Acolo îți scrie să — taci!

Ci pișcătura lui Tisza l'a supărat pe Sas, încît și el și încă unul, Brandsch, au dat de știre că — ies din partidul lui Tisza:

Dar par'că numai s'au lăudat. Până să scrie scrisoarea de ieșire din partid, le trece minia și stau mai departe la arșiță.

Impărații, pe drumuri.

Simbătă Impăratul Germaniei, Wilhem, era încă cuprins cu primirea și găzduirea oaspeților sei din România, a Principilor români, — și Luni a și luat-o la drum spre Viena, iar Marți a fost oaspele Impăratului și Regelui nostru Francisc Iosif.

L'a ieșit la gară în cale însuși bătrînul Impărat, încungiurat de Prinți și generali, și l'a condus la palatul seu.

De aci Impăratu Germaniei, după ce a stat 1 zi și și-au spus ce au avut de spus, s'a dus spre Veneția, unde îl așteaptă Regele Italiei, spre a se înfîlni și amîndoi.

De aci apoi Impăratul Wilhelm merge în Grecia, unde pe frumosul ostrov (inzulă) Corfu, are un minunat castel de vară în care are de gînd să-și petreacă mai mult timp odihnindu-se departe de grijile politice și a domniei.

Așa era asta în alți ani, că dacă Impăratul Wilhelm pleca spre locul desfătat Corfu, ca să pauzeze oarecum, asta se lua ca semn de bună pace. În primăvara și vara anului trecut 1913, Impăratul n'a plecat la Corfu, — căci simțea furtuna ce e să se descarce pe aproape, războiul balcanic.

În anul acesta inse, lucru ciudat, Impăratul Wilhelm merge spre Corfu, și totuși nime nu vrea să creadă că și de data asta mergerea lui e semn sigur de pace, — ci mai curînd că prin asta vrea să facă lumea să creadă în aceea ce el însuși nu crede, în vremuri de pace... Că altfel ce avea a se înfîlni cu amîndoi domnitorii cu cari se află în „alianță“ (în tripla alianță)?

Cînd capetele încoronate aleargă dela unul la altul, Wilhelm la Viena și Veneția, Poincaré la Petersburg, Principii români la Petersburg, și alții, — sunt mai curînd semne îngrijitoare pentru pacea popoarelor decît altceva!

Ofițerii ruși

după cum scrie „Novoje Vremja“ au primit dela ministrul de războiu Suchomlinov vestire — poruncă, prin care li se face cunoscut, că li se oprește de-o camdată orice călătorie în stăinătate. Au să stea în țară, să fie în orice bună vreme la îndemină.

Abatere se face numai în caz de boală, cînd însuși ministrul va da slobozenie unuia-altuia a putea pleca.

In dietă

s'a sfîrșit în săptămîna trecută dezbaterea asupra încercării de împăcare a Românilor. Au mai ținut vorbiri mari și temeînice, — afară de dl Dr. St. C. Pop, despre care am pomenit în numărul trecut, — și domnul deputat Vasile Dămian, care în ședința dela 19 Martie a rostit o vorbire cu mult temeiu și cu bărbăție și cu inima deschisă românească, pe care o pune în toate spusele și scrisese sale cînsitul deputat al Zarandului. A fost adeseori întrerupt de deputații unguri, cărora nu le plăcea că le spune lucrurile așa limpede și pe față. Vom aduce vorbirea dsale, pe scurt, în un număr viitor. — Iar în ședința dela 20 Martie a luat cuvînt dl Dr. Alexandru Vajda-Voevod, luînd aspru la răspăr mai ales ieșirile nesăbuiților koșutiști, cari au pus atîta venin și nesocotînță în vorbirile lor. — Pe cît ne îngăduie locul, vom aduce spicuri alese din vorbirea foarte inimoasă a dlui Dr. Vajda.

Au mai vorbit cîțiva deputați

unguri, — apoi a încheiat desbaterea ministrul președinte Tisza, care a rugat dieta să primească răspunsul seu la interpelarea ce i se făcuse și care a deschis aceste debateri în dietă, și să nu primească propunerea dlui Dr. Mihali, care cere mari schimbări în politica din lăuntru a țării. Tisza s'a arătat tot așa de gură dulce, gînd viclean, cercînd a zăpăci pe Români cu vorbe și făgăduințe deșarte, — iar pe Ungurii sei a-i asigură, că nu o să le cadă un fir de păr patriotic din cap, pe urma politicii lui, doar și el e ungur ca ei. De i poate trage nișel pe sfoară pe Români, bine, de unde nu, pace!

Alfît doar, că a ajuns să spună și o vorbă, care ar trebui să fie sinceră: Că azi nici un Ungur știutor de ce face, nu se mai gîndește la maghiarizarea Românilor!

Adecă așa ar trebui să fie. Noi zicem: Pot și să se gîndească. Cînduri de oameni ce umblă cu capu prin neri, sînt acelea, nu de oameni cari știu ce fac și ce pot!

„Cine-i mai mare domn“?

Sub acest titlu cetim în ziarul „Az Est“ de azi (Joi, 26 Martie):

Foaia oficioasă de azi publică ordinațiunea ministerială prin care ministrul de comerț, ridică opreliștea ce era pusă foilor din București „Universul“, „Viitorul“, „Curierul“, „Steaua României“ și încă oarecari, de-a putea intra în Ungaria.

Credincioșii liberei răspîndiri a gîndirii, pot primi cu bucurie această măsură, — dar pot să cadă și pe gînduri pe urma ei.

Anume, numai nainte cu cîteva zile a răsunit în dieta din București o interpeleție (a dlui prof. Iorga) care cerea guvernului român, să grăbească a mijloci, ca foile din România, să poată trece în Ungaria, — și iacă peste cîteva zile, guvernul unguresc și împlinește cu supunere ce i-se cerea.

Dar plîngeri, dureri, răsună și în dieta din Budapesta, și omul trebuie să cadă pe gînduri, că de ce aude guvernul unguresc mai iute cuvîntul dela București, ca cel dela Budapesta?..

Țarul dă sfaturi

ministrilor și supușilor sei.

În 21 Martie a ieșit în foaia oficioasă rusească un Ucaz (scrisoarea împărătească) a Țarului că tră înfiul ministru Gonemkin, în care Țarul dă îndrumări pentru politica din lăuntru a împărăției sale.

Țarul stăruie pe lingă ministri sei, să fie întru toate una, — iar dieta rusească e sfătuită a merge umăr la umăr cu guvernul, lucrînd astfel cu bun spor; poporul să cinstească legile, și întreg ministeriul să se năzuiască a săvîrși o muncă, care să aducă roade în folosul poporului, ca prin asta să-l facă mulțumit și

întru toate credincios și bun spriginitor al patriei sale mari.

Astfel de chemări la unire, la muncă umăr la umăr, la spriginire împrumutată, se face de Domnitorii de regulă în ajunu de — vremuri grele pentru țară!

Un articol inimos

scris de Dr. IULIU MANIU în ziarul „Pester Lloyd“ din Pesta.

De Dr Iuliu Maniu a dat marelui ziar maghiar ce e scris nemțește, pentru stăinătate, din Budapesta, lui „Pester Lloyd“, un articol, cerut de redacția acelu ziar, despre păreri dsale asupra putinței împăcării între Români și Maghiari.

În acest articol scris pentru numitul ziar, poate chiar findcă e ziar cetit mult și în stăinătate, dl Dr Maniu a apăsă pe peană cum i-a dictat româneasca dsale inimă, și spune în el lucruri foarte dureroase pentru politica maghiară și de stat dela noi. Iacă ce zice dsa printre altele:

Incercarea de a împăca de pe o zi pe alta popoare, cari de vecuri se află în aprigă ciocnire socială, politică și culturală și în luptă politică, împăcarea alor două lumi deosebite prin vre-un „pact“ slab, atîrnător de o hotărîre de-o clipă a conducătorilor, nu putea fi crezut decît de un suflet naiv (de copil).

Scopul schimbului de păreri ce s'a urmat, a pornit din gîndul de a face cu putință stări regulate între poporul român și viața de stat din Ungaria, între poporul român și cel maghiar.

Doar viața de stat nu e altceva, decît lucrarea felurită și ramificată, totuși frumos conglăsuitoare, a puterilor și a factorilor ce o alcătuiesc. Dar între politica de stat și viața popoarelor nemaghiare, s'a format prin vremuri, în Ungaria, o deosebire de păreri, cari stau între ele ca o prăpastie adîncă, încît conlucrarea lor cu bine, e peste putință!

Politica nouă de stat pe noi ne-a făcut să ajungem cu totul nesimțitori față de tot ce să țină de viața acestui stat. Noi trăim în afară de viața statului și ne am obicinuit cu viața fără stat, cu alfît mai mult, cu cît noi și așa îi simțim numai poverile... Căci puterea de stat s'a purtat față de Români tot ca față de niște vînzători de țară, — și așa au fost priviți ca stînd în afară de legi, și orice pas, fie cît de greșit, al guvernului, dacă acela avea un ascuțit contra Românilor, era privit ca o faptă „patriotică“...

Între asemenea împrejurări nu putea fi vorbă de o viață și lucrare normală, regulată, a tuturor în țară; luptele politice au dus la frecări cari au pus tață în față puterile cari ar fi fost chemate la conlucrare.

Scopul consfătuirilor începute între Tisza și conducătorii politici

români, a fost, a înlătura aceste stări nefirești și a aduce lucrurile la stări naturale, — ceea ce nu se poate acolo unde statul se arată strein, chiar contrar față de cetățenii săi proprii.

Dacă pertractările nu au ajuns la un sfârșit bun, ci s'au spart fără ispravă, e că și Tisza, deși e om cu vederi mai largi și departe mergătoare în alte privințe, — când e să judece în treaba de naționalități, nu se deosebește aproape într-un nimic de ceilalți politici maghiari, — lucru ce l'a dovedit cu prisosință în repezite rinduri... Și el visează un stat național maghiar, și spune că Maghiarii sunt singura națiunea susținătoare de stat și ei nu pot fi degradați la rang de o-potrivă cu celelalte naționalități (popoare nemaghiare) din țară. Iar cită vreme așa gîndește și el, nu poate fi vorba de o îndreptățire a popoarelor celorlalte în această țară.

Arată apoi ce puțin a făgăduit Tisza Românilor, în schimbul cerinței, ca ei să-și părăsască ținuta politică de până aci și programul lor, — și ajunge la încheerea, că „dacă bărbații de stat ai Ungariei nu cred, că rînduirea de azi a statului se poate aduce în conglăsuire cu cerințele de liberă dezvoltare națională a popoarelor din stat, apoi cu toate astea, popoarele vor viețui, și nimenea nu le va putea răpi puterea de viață și știința lor de sine, care nu se poate schimba! — iar fiindcă și statul trebuie să viețuiască, n'are să fie nici o mieune, dacă într'un timp nu prea îndepărtat, va învinge credința adîncă și hotărîrea, că: ori se vor schimba bărbații de stat ori va trebui schimbată rînduirea de acum a statului!”

Cu alte cuvinte dl. Dr. Maniu, o spune verde de tot celor dela putere, chiar în o foaie de frunte a lor, foaie pe care o ceteste și împăratul, — că nu mai mult popoarele au să se potrivească după planurile suite și nefirești iscodite de capetele citorva ajunși conducători ai statului, ci statul are să se potrivească popoarelor cari îl alcătuiesc, schimbîndu-și rînduirea lui de azi, care e nefirească și nedreaptă!

Dacă e să fie bine de viitorului, așa are să facă. Să-și schimbe oamenii înșiși, — altfel va fi rău.

Dl. Dr. Maniu a fost vin și cu drept cuvînt felicitat de toate foile noastre naționale, pentru lămuratul și bărbătescul articol scris pentru „Pester Sloyd“.

Știri din Basarabia.

Deregătorile conducătoare din Basarabia, au fost înștiințate, că guvernul rusesc a încuviințat 98 mil. ruble pentru înființarea alor 9 școli populare începătoare, în orașele din Basarabia, — școli în care se face loc și limbii românești.

— Preoții din mai multe sate

din Basarabia, au început să predice în limba românească — lucru care a trezit mare bucurie în poporul moldovean și a atras număr mare de credincioși la bisericile românești.

Știri din Bucovina.

În Bucovina mai ales două popoare au ajuns la putere: poporul românesc și cel rutenian. Ele laolaltă fac cam 65 la sută din locuitorii țării, încolo sunt Nemții, Evreii și alte neamuri.

Puterea cîrmuitoare în țară o aveau Nemții, ajutați de Viena, dar mai ales de faptul, că Românii cu Rutenii trăiau în ceartă veche și se dușmăneau, — așa că între doi certați, al treilea, Neamțul, călărea peste toți, domnindu-i.

Cînd îi venea bine, se spriginea pe Ruteni, cînd pe Români.

Acum vine vestea, că Rutenii cu Românii din Bucovina s'au înțeles, se împacă și au să meargă în viitor mână în mână în treburile de obște a țării lor, — și prin asta ajung a fi ei stăpîni în țara în care dau numărul mai mare de locuitori.

Mergînd împreună, își pot face mult bine.

Lumea ține, că și împăcarea Românilor cu Rutenii, e o urmare a apropierei României de Rusia! Cele două popoare din țările lor libere, apropiindu-se prin legături între familiile lor Domnitore, buna pornire dintre ele se resfrînge și asupra ținutei Rutenilor (Rușilor) din Bucovina, față de Români de acolo.

O tînguială bulgărească.

Un profesor dela universitatea bulgărească din Sofia, dl. Francoff, scrie în o foaie de știință bulgară, în „Răsunetul Bulgariei“, un articol, în care se plînge amar, de pierderile ce a îndurat Bulgaria pe urma războiului din vara trecută. El spune că după marile pierderi pe urma faptului că i s'a luat de Sîrbi și Greci partea ce-și croise în Macedonia, apoi partea din Dobrochia prin România, — Bulgaria a rămas fără nici un eiștig din războiu.

(De pierderea și mai însemnată a Adrianopolului și a hotarului pîn' la Ceatalgea ce l'a pierdut față de Turci, lămuratul bulgăroilor își uită, deși acelea fac cît tot ce a pierdut din Macedonia!).

În bani zice că războiul a costat-o pe Bulgaria 1200 milioane! Sumă uriașă pentru un stat mic și sărac ca ea.

Iar pierderile în oameni harnici de muncă, sunt a doua lovitură greu de purtat! Că am pierdut, zice 55—68.000 de oameni dela 20—45 ani, și 80 la sută din cei periți erau toți cap de familie. Adange 11.000 oameni ajunși neputincioși, cari trebuie ajutați acum de stat.

„Dar, sfîrșește învățatul bulgar, jertfa cea mai mare și cea mai simțitoare pentru Bulgaria, a fost pierderea — Dobrogiei.

Pe asta Bulgaria a trebuit să o îngăduie României, nu pentru a tocmi ei tocmai pentru a strica cumpăna bună din Balcani (adecă cumpăna în care Bulgaria trăgea singură cît două alte state, pe cînd azi e și ea numai cît unul din acelea!..)

„Dobrochia, zice el, face pentru noi o proprietate (o moșie), care prețuită cît de slab, e vrednică peste un miliard și jumătate (1500 milioane)!. Ea era pentru Bulgaria, atît din punct de vedere economic, cît și cultural, cea mai prețioasă provincie (cap de țară). Cu Dobrochia noi pierdem 18 la sută (așadar a cincina parte) din tot ce putem trimite în afară (ca mărfuri și roadă pentru a cîștiga pe ele bani). Doar 50 la sută (jumătate) din marile întreprinderi agricole (de economie de pămînt) ale Bulgariei, erau pornite și așezate toate în Dobrochia (cea luată de România). Se vede asta și din faptul, că 50 la sută din mașinile economice ce se folosesc în Bulgaria, sunt în acel cadrilater!“.

Din străinătate.

Iară foc în Balcani?

La hotarele nouă ale Albaniei, spre Grecia, iar s'a aprins focul războiului, de-ocamdată mic, dar din mic, cine știe de nu se face mai mare?

Anume statele mari, la tragerea hotarelor Albaniei, au încorporat acesteia ținuturi însemnate din așazisul Epir, cap de țară locuit mai ales de Greci.

Grecii din Epir, ajutați și de Grecii din regatul liber, s'au răscolat acum și vor să alunge de acolo ori ce stăpînire Albaneză, de care nu vor să audă, că ei spun că vor să se țină de Grecii!

În 24 Martie s'a dat o încăerare mare la hotar. Grecii au ieșit biruitori asupra slabei apărări albaneze, — căci Albania nu are încă armată regulată, ci abia acum să formează, și până să și o formeze, n'are cu ce-și apăra țara de atacuri de acestea neașteptate.

Lucrul face iarăși gînd statelor ocrotitoare a păcii.

— Din Bulgaria se dau știri, cari țin a ști, că Bulgaria se pregătește și ea în taină pentru a fi gata în ori ce clipă a-și scoate iar sabia cum i s'ar îmbia privilegiu potrivit prin vre-o încurcătură în vecini.

In Anglia

e primejdie de războiu lăuntric. Dieta anume a primit o lege care dă neafirmare largă Irlandei, țară alipită Angliei, — dar unele părți mai înflăcărâte engleze, nu vor să audă de legea cea nouă, care știr-

bește puterea de azi a Angliei în Irlanda. Din pricina asta cetățenii orașului Ulster s'au răscolat, alegîndu-și conducere revoluționară!

Guvernul a trimis armată asupra cetății, dar ofițerii englezi au declarat, că mai bine își lapadă săbiile, decît să conducă armata asupra unor frați, cari luptă pentru puterea neamului lor și nu pentru altceva!

Jarul războiului civil e dat. E teamă să nu iee flacări mari!

Sperietori.

— Șpioni ruși în Ardeal? —

Ziarele din Pesta aduc cu data de 25 Martie, (Mercuri săptămîna de față), următoarea știre primită telegrafic din Dej:

Zilele astea poliția de graniță dela Bistrița, a primit o înștiințare în taină, ca în Munții Bărgăului s'ar afla un major rus la spionaj!

Doze zile gendarmii au tot căutat prin munții din apropiere, și în 19 Martie au și găsit, în Munții dintre Ilva mică și Borgobistrița, pe major, și l'au prins.

La streinul bănuț a fi major rusesc, au găsit mape militare, pe cari erau însemnate acurat drumurile de fer și cele de țară și casele de pază de pe lîngă drumul de fer...

Majorul era călăuzit de un Român din Bucovina care, prins și el, a mărturisit, că a căpătat pentru slujba de călăuz, cite 6 cor. pe zi.

S'a dovedit și aceea, că spionul rus a venit prin Bucovina. El a fost dat la Bistrița comandai militare. Dar prinderea lui e ținută de deregătorii în secret (în taină).

Apoi dacă-i așa, de bună samă e numai o scornitură, o sperietoare cu care un șugubăț își bate joc de foile din Pesta.

Adunarea „Ardelenei“

s'a ținut Mercuri în 25 Martie n., sub președinția dlui Dr. Aurel Vlad, președintele Direcțiunii. A decurs în ordine și liniște. S'a luat la cunoștință raportul direcțiunii, — volîndu-se pentru zidirea școlii comerciale din Brașov 2000 cor., pentru Monument Vlaicu 500 cor., Reuniunii române de muzică din Orăștie 1200 cor., Atelierului de țesătorie 300 cor. — etc.

Fiînd a se întregi Direcțiunea, au fost aleși ca membri ai acesteia, dnii Dr. Cornel David, Ioan Branga, Dr. Ioan Margita, Dr. Romul Boca și Ioan Moța, iar în comitetul de supraveghere dl. Traian Mihăilă.

Adunarea a fost apoi închisă prin președinte, care mulțumește acționarilor pentru participare și interes.

„Lumina“.

Multă lume a citit asupra băncii „Lumina“ din Sibiu când s'a înființat, și spunea că nu e bine să se înființeze, că va fi de concurență celorlalte bănci, și cite toate.

Iacă viața dete dreptate celor ce au jînut — printre cari și noi, — că lucru bun se face, înființînd o bancă așazicînd culturală, care adecă să jertfească cît mai mult din agonisita sa pentru scopuri culturale ale nemului. Nu va împedeca ea deloc pe celelalte bănci în dezvoltarea lor, cel mult va arăta o pildă bună prin dărnicia sa.

Și iaca așa fu.

Banca n'a făcut stricăciune nici unei alteia, ci s'a dezvoltat și ea regulat, treptat, în chip firesc, — iar nădejtile de pildă bună ce s'au legat de ea, se împlinesc frumos.

Ajungînd a avea un cîștig de 53.794 coroane, din acela banca, după ce dă 5% acționarilor după acțiunile lor, din rest dă 45%, aproape jumătate, conzistorului gr-or. român din Sibiu, pentru a se ajuta în trebuințele sale grele cu susținerea școlaelor populare. Se vin în anul de față (din cîștigul anului trecut) 10.707 cor. date în scopul nobil, cultural. Adecă mai bine ca a 5-a parte din tot cîștigul anului.

E banca care dă cea mai mare parte din cîștigul seu, pentru scopuri nobile!

Polonii

în Varșovia, contra Germanilor.

În marele oraș polon, Varșovia (azi în Rusia), fost capitala Regatului polon pe vremuri, — au fost în 20 Martie mari demonstrații polone contra Germaniei. Peste o sută de studenți universitari poloni, au pus la cale demonstrația, ieșînd în stradă și adunînd lume uriaș de multă, cu care au mers, purfînd steaguri și cîntînd cîntece naționale polone, până naintea conzolatului german, unde au huiduit pe conzulul Germaniei Brück, — iar casa conzolatului au bătut-o cu petri și i-au spart toate ferestrelor! Mulți au aruncat sticle de cerneală asupra ei, stropindu-i păreții și negrîndu-i. Iar strigătele de: „Piară chinătorii copiilor poloni!“ zguduiau văzduhul. Pe steaguri purtau scrisoare: „Germania e călăul (hoherul) Polonilor!“

Poliția aflînd de demonstrație, a ieșit și a alungat pe demonstrații, dar prea lîrziu. A încungiurat casa conzulului cu cordon de poliști și pe 3 din capii demonstrației, i-a arestat. Iar căpitanul de poliție al cetății, s'a dus îndată după demonstrație la conzulul german și i-a arătat părerea de rău pentru cele întimplale...

Ce va se zică asta? Că pornirea Polonilor din Rusia (partea cea mai mare a fostului regat polon), e deja așa de aprinsă contra Germa-

niei, încît Rusia n'are să le facă decît o mică făgăduință de viitor bun, și are întreg acest popor ridicat ca un singur om contra Germaniei!

Ei abia ar aștepta un semn, și ar sări cu tot dorul de răzbuflare al celui împilat, față de sugrumătorul seu.

Asta pentru-că Germania de zeci de ani face față cu Polonii sei, o politică foarte... unguerească, silindu-i a se germaniza și nelăsîndu-i să și cultive limba lor în școale, nici macar în învățarea religiei! Și asta li-o cere nemjește, cum au început a cere la noi să învățăm și religia unguerește!

Iar asta face să clocote de răzbuflare, inimile polone, asupra celor ce așa de departe merg în siluirea lor.

Cuvîntul unui Francez

despre apropierea României de Franția și înfrățirea popoarelor lor.

La banchetul ce s'a dat la București din privilegiu vizitei dlor Gayet și Tardieu, ca soli ai înfrățirii romano-franceze, — învățatul Gayet, în vorbirea ce a jînut-o la banchet, spunea printre altele:

...După un banchet așa de bogat, de bun și cu dărnicie udat, eu ar trebui să fiu foarte bun de vorbă. Care închinător n'a găsit darul sprintenei vorbiri în fundul unei cupe largi și căldura ce trece dela om la om? Dar eu mă bizui mai mult pe un alt izvor al istețimei de cuvînt, pe adevăratul izvor care pornește — din inimă!

M'am îndeletnicit în tinerețe cu istoria Romanilor, și așa și cu a urmașilor acelor, cu a Românilor. Și de aceea, cunoscînd-o pe aceea și pe aceasta bine, cînd am intrat în Tară pella Vercio-rova, m'am simțit ca la mine acasă! Și cînd mă voiu întoarce pe malurile Seinei (rîul ce strătaie Parisul), mi se va părea, că mă aflui încă pe malurile Dîmboviței (rîul ce strătaie Bucureștii), pentru-că la București timpul, spiritul și grația, sunt la fel ca în Franția!

Învățul Francez și-a arătat mulțumita față de M. S. Regele Carol, care l'a primit în o lungă audiență (vizită), pe care n'o va uita, căci într'adevăr, zice luminatul bărbat, cel care a beut apa dulce a Bucureștilor, nu mai pleacă de aici, s'au dacă pleacă — va reveni!

Celalalt, dl Tardieu, mulțumînd pentru arătarea dragostei Românilor față de Francezi, spune, că toată lumea în Franția a urmărit cu viuă luare aminte în vara trecută pășirea frumoasă și purtările civilizate ale României, în ciocnirea din Balcani.

Inchîntînd pentru amicitia franco-română, dorește tuturor

ce întru aceasta nizuiesc, izbîndă, care se aducă unirea în gînduri și simțiri între cele două popoare surori, unire, care se ducă apoi la o unire și în vederile politice între cele două state.

Și lucrurile, așa se vede, merg repede spre această norocoasă unire.

Spre înfundare!

Socotelile statului ungar în 1914. Să îngloadă!

Deficit de sute de milioane!

Ministrul reg. ung. de finanțe (peste vistieria, averea, jîrîi) a înaintat dietei bugetul pentru anul 1914—15.

Bugetul, așa după cum l'a ticluit ministrul și secretarii și finanții sei din ministeriu, s'ar părea că iese bine. Are luate venite mai mari decît îi vor fi cheltuelile. Ci că o să i rămînă, mi-te, prisos de 61 de mil cor., — dacă îi vor curge în pungă toate dările și venitele ce le are luate la buget și dacă cheltuelile nu-i vor fi mai mari decît le a socotit el.

Dar cum a ajuns ministrul să aibă prisos de venite, în bugetul seu?

Simplu de tot: A făcut ca omul care zice: în anul 1914 am plată și venite de 2800 cor., cheltueli însă de 3000 cor. Ca să arăt nevastei mele că avem tot cît ne trebuie, vom mai lua 260 cor. împrumut, și le pun și pe astea la venite, și atunci încă îmi întrec 60 cor., am „prisos“...

Așa a făcut și face și ministrul reg. ung. de finanțe. Ca să aibă de unde coperi cheltuelile cele uriașe, de aproape 3000 de milioane, zice într'un loc în buget:

„Venite extra din împrumuturi, pentru a ținea cumpăna bugetului, iau — 75 milioane.“

Așa da. Astea s' „venite“!

Iar într'alt loc: La întrate pune 300 milioane ca împrumut pentru „investiri“ (adecă bani ce se bagă în zidiri și întreprinderi de stat, pe trenuri, pe edificii de stat, etc.), — iar pe cealaltă, parte, unde se arată că pe ce se cheltuesc banii puși la întrate, spune: — „investiri“ (zidiri, întreprinderi) 235 milioane. Așadar iei împrumut pentru scopul de băgat în zidiri de stat și în întreprinderi 300 milioane și cheltuești numai 235, ceea ce în-samnă, că 65 milioane și-au rămas și de-aci, din împrumut, ca să le cheltuești pe alte celea, dimpreună cu celelalte 75 milioane de mai nainte.

Și așa mai departe: Ziurul „Magyarország“ spune, că după cercetările lui amănunțite, bugetul Ungariei pe 1914 se închee cu o pierdere de peste 200 milioane! Pe care le copere prin facere de datorii. Iar fiindcă bancherii și statele bogate, ce Franția și Anglia, nu dau bani la puterile din „tripla alianță“, țara noastră e si-

lită a lua aceste împrumuturi cu camele mult mai mari ca de regulă, se se dee așazicînd pemăna cămătarilor!

Și asta merge așa de ani de zile. În curînd o se fie silită a lua împrumut pentru a și plăti camelele după celelalte împrumuturi, — lucru dela care până la prăpastie, mai e un pas!

Așa de cuminte conduc politicii cei mari treburile acestei țări, — în fruntea căreia nu-s vrednici să stee.

Mare nenorocire

în Veneția.

Frumosul oraș Italian Veneția, e vestit în toată lumea pentru mărețele canale ce îl strătaie, — așa că în loc de uliți bătute cu piatră, printre șirele lui de case se scurg liniștite canale (uliți de apă) pe cari plutesc sute și sute de lunturi, cari de cari mai frumoase, ducînd lume multă pe ele de colo colo, — iar pe canalele mai largi și pe mare, aleargă vapoare mai mici și mai mari, întrînd și prin canale și ducînd bucurie și plăcere celor de pe ele.

Îndeosebi multă lume străină vine la Veneția, din toate țările Europei, ca să vadă minunatul oraș care e fără păreche pe globul pămîntului și să se plimbe un cîșdouă pe vestitele canale cîntate de poeți în mil de versuri frumoase.

Săptămîna trecută cei ce să plimbau pe linele canale ale Veneției și pe mare în jurul ei, mai aveau și o rară arătare: zborul unei mari mașini pe sus, peste canale, purfînd cu ea mai mulți călători.

Mii de oameni pe sute de lunturi și vapoare, priveau și aclamau cu strigăte și bateri în palme, pe cei ce pluteau pe sus peste ei, — toată lumea își avea ochii îndreptați asupra celor din zbor, și toată lumea putea să și aibă privirea îndreptată spre acela, afară de personalul de slujbă de pe vapoare, care trebuia să și și țină ochii, ca totdeauna, asupra mașinilor, asupra cîrmei și asupra conducerii vasului, ca să nu se ciocnească cumva de un alt vas.

Cîrmacii unui vapor mai mic însă, și-au uitat de datorința lor, și au părăsit locul și mașinile și au ieșit și ei cu gura căscată să vadă minunea cu zborul!..

Iar asta a tras după sine o îngrozitoare nenorocire, care a costat viața alor peste 40 de oameni de pe vapor!

Cum vaporușul mergea acum așa în voia lui, fără cîrmă, iacă un vapor mai mare, ce venea spre el și care nu putea feri, ci își ținea drumul seu regulat, — vede că vaporușul din vorbă îi vine chiar cruciș în cale, încît o să-l împungă cu virful oblu'n coaste, de o fi vai de el. A început a da signală desnădăjduite, ca doar cei de pe

vaporaș le aude și își prind cirna vaporului și-l feresc de o ciocnire, dar aș!, ceia nici habar! stau și se înholbau la ceriu!

Intr'aceea iaca vaporul cel mai mare ajunge de tot aproape de celalalt, acela îi vine chiar cu coastele în virf, și acesta îl izbește, ca cum dai cu o săcure în o curcubătă și îi spintecă o lăture, croind pe aci drum larg apei, să între în vapor și să l scufunde!

Erau pe vapor vre o 80 de călători, cari se facă o plimbare de plăcere pe apa lină a canalelor printre poporul de vapoare și luntri și prin mijlocul lumii fericite.

Cît de mare le fu spaima cînd deodată simțiră izbitura în coastele vasului pe care pluteau și l văzură că de odată să pleacă într'o dungă, și n'au răgaz nici să-și vină în ori din spaimă, căci vasul să scufundă cu ei!

Patruzeci de persoane și-au găsit îndată moartea aci în valuri!

Printre cei fără de noroc erau și sărmane două mirese, cari se duseseră cu mirii lor la Veneția, în călătorie de nuntă, — și pentru a-și afla mormîntul în sinul valurilor reci...

Întimplarea a stîrnit o groază de jale și durere în toată lumea de pe celelalte vase, din tot orașul și de pretutiedenea.

CE SPUNE

unul ce a scăpat cu zile dela potopul din Veneția.

Un domn tiner care și el a fost pe vaporul scufundat la Veneția, povestește grozava întimplare și ce el a pățit după aceea, în următorul ch'p:

— De-odată, pe-cînd priveam mai fericiți la zbor, — simțirăm o scuturătură grozavă care ne răsturnă de pe picioare pe bord, apoi îndată o detunetură de părea că s'a spart lumea sub noi: căzanele au explodat (au luat foc spîrgîndu-se cu putere mare!). Pe mine aborii ferbinți împroșcați din cazan, m'au stropit și m'au pîrlit, — iar eu de frică am sărit în valuri, ca cu înotul să mă scap de primejdia ce vedeam că a dat peste noi.

Dar abia am înnotat cîțva dela vas în laturi, și el, scufundîndu-se, a lăsat după sine un virtej uriaș, care a tras spre adîncime tot ce era pe suprafața apei pe-aci pe aproape! Așa m'a tras și pe mine! În o clipă am fost în fundul apei, pe fundul mării! Dar limpezimea mîinii nu m'a părăsit. Mi-am încordat toate puterile să înnot în sus, doar ajung iar la aer, și mă rugam lui Dzeu în gînd, să-mi ajute, să nu mă lase!

Și am început a mă înălța. Și mă așteptam cu putere și-mi părea că nu mai am mult pînă să fiu la suprafață, cînd de odată, lucru grozav!, simții că o mîână puternică mă apucă de picior și mă trage în jos spre adîncime!

Cu putere grozavă am izbit din picior napoi și au împins cu celalalt, — și în același timp mă așteptam în sus cu uriașa povoaară ce să ținea de mine cu tot! Iacă-mă afară! Cînd să iau aer, simt două mîni că mă apucă de spate și mă trag în sus, — erau doi matrozi de pe o luntre cari alergau și pescuiau pe cine vedeau că iese la fața apei. Pe cînd ei mă ridicau, de prinsei putere, nenorocitul ce mă ținea de picior, imi lăsă piciorul slobod, — se vede că își perduse știrea de sine și scîpîndu și razimul, a început a se scufunda iarăși, pentru totdeauna!

Matrozii m'au ridicat în luntrea lor și m'au dus la hotelul unde mi s'a dat îngrijirea de lipsă.

NOUȚĂȚI

Un nou corp de armată în Ardeal. Pe urma sporirii armatei noastre austrougare, se știe că se vor înființa două Corpuri nouă de armată. Un corp din acestea va cuprinde în sine și o parte din Ardeal (azi Ardealul formează un singur Corp, al 12 lea, cu comanda în Sibiu). Tirgul-Murășului va căpăta o brigadă din noul Corp, cu comanda sa, cu generalul seu.

Gingașul dar al României, pentru perechea Prințiară de Albania. Cînd săptămîna trecută noul Domn al Albaniei, Principele Wilhelm de Wied, căruia Albanii i-au dat deja titlul de Rege, — a sosit, cu soția sa în Albania, la primirea lor a luat parte tot poporul Albanez cu drag, văzînd în venirea lor, o asigurare a viitorului țării lor.

Intre cei cari au înțimplinat cu bine pe noii Domnitori, — a fost și România, căci noul Domn e nepot M. Sale Reginei României.

Inginerul Cuțarida, de fel albanez, plecînd din România să fie și el de față la primirea noului Domn, în înțelegere cu mulți alți fruntași ai capitalei române, a luat cu sine doi porumbei albi, pe cari i-a împodobit, legînd de picioarele lor două funde (panțlici), una cu tricolorul român, alta cu cel alban, și scris pe una: „Trăiască Albania!”, pe alta: „Trăiască România!”

Porumbeii fuseseră învățați să zboare peste capul persoanelor cutari, cari li se arătau, și aveau chemarea să zboare pe de asupra capului noilor Domnitori, fluturînd peste ei urările, doririle calde, ce li se trimiteau din România, scrise pe cele două funde.

Cînd Domnii Albaniei păseau cei dintii pași pe pămîntul Albaniei și se opriseră ca să fie salutați, porumbeii fură sloboziiți, arătîndu-li-se pe de asupra cui se zboare în mulțimea asta.

Care nu fu înse mirarea inginerului Cuțarida și a celeilalte lumi adunate acolo, cînd porumbeii, în loc să zboare peste Domnitori a-

lgerară și se sloboziră jos la picioarele Principesei de Wied... Principesa, plăcut atinsă de faptul că doi porumbei albi ca spuma și nevinovați, i-au venit în cale, ca bun augur curat de pace, îi ridică și-i sărută...

Trenul de Galați, aprins. În 19 April trenul ce venea dela Galați (România) spre Buzeu a luat foc în drumul seu, în cîmp. Focul s'a iscat dela aparatul de încălzit al unui cupeu de clasa a 3 a, și repede s'a lăjit și asupra vagonului de poștă ce era vecin cu el. Cele două vagoane au ars cu totul, dar lucrurile de poștă au putut fi mîntuite la vreme, aruncate afară.

Doi colători și un frinar (impedecător) au suferit arsuri grele, poate chiar de moarte, — iar mai mulți mai ușoare, pînă ce s'a băgat de samă focul de s'a putut opri trenul.

Spioni osîndiți. Tribunalul din Viena a adus, la capătul săptămîinii trecute judecată în procesul asupra spionilor de cari am pomenit în numărul trecut. Pe unul, Iuliu Zvazici, l'a osîndit la 2 ani și 3 luni temniță grea, pe Rudolf König (după nume se vede Neamț ce făcea slujbă Rușilor) la 3 și jumătate ani; pe Picicurt lă' 3 ani și 9 luni, pe Golov'sky la 4 ani, pe Zadici la 18 luni, pe Ditrich la 5 ani, — iar din cele 2 femei, pe Nora Hoffmanu la 2 ani și un pătrar, iar pe Terezia König a liberat'o.

Vin asentările. Vine vremea asentării, în 22 April n., și mulți feciori, cari ar avea dreptul să cătănească numai 10 săptămîni, vor fi asentați pe 3 ani, fiindcă nu știu să-și ceară acest drept.

— Cei ce voiesc ca să se folosească de dreptul, pe care li-l dă legea și să aște cum se fac rugărilor pentru a cătăni numai 10 săptămîni, se cumpere dela „Librăria S. Bornemisa” din Orăștie (Szászváros) cartea „Noua lege militară”, care arată toate treburile cu cătănie, și cum să scapi de cătănie, dacă ai drept cît de cît.

Prețul 2 cor.

Corabie ce duce aur, perită. Din Londra se vestește, că corabia spaniolă „Albarad”, care venea din America, cu aur de 50 milioane pe ea, — a perit de 8 zile fără urmă! De opt zile ea trebuia să ajungă în portul (stația de corăbii) din Huella, dar pîn'acum nici macar o știre ceva despre ea, n'a sosit!

Corabia trebuie că s'a scufundat undeva. Era veche, fără telegrafie de asta fără droi, mașinile-i erau hodorogite, — și de-a prins'o o furtună strașnică, ușor se poate să se fi nimicit.

Ori apoi că s'a format o bandă de hoji pe ea, care a luat'o cu ea spre alte zări!

Un ucigaș fioros. În 22 Martie a fost ucis, tăindu-i-se capul de cătră călăul din Magdeburg, osînditul la moarte Karl Hopf, care

și-a ucis cu otravă copilul și pe fostele sale trei soții. Duminecă i's'a cetit osînda de moarte, după care procurorul l'a întrebat dacă mai are vre o dorință?

— Aș dori niște țigarete fine — răspunse osînditul; și i's'a împlinit cererea. Toată ziua a fumat liniștit și nici în clipa cînd a venit duhovnicul, nu și-a lăsat țigara. În fața duhovnicului, osînditul a tăgăduit că el și-ar fi ucis pe cele dintii două soții și copilul, a recunoscut însă atîta, că pe a treia soție cerese să o răpună cu otravă și baccili de holeră...

În ziua următoare, Luni, călăul Gröpfler i-a făcut sfîrșitul vieții, tăindu-i capul.

Cît plătește buza unei artiște?.. Tribunalul francez de Selna (Francia) a avut zilele trecute să judece în un proces ciudat. Iaca ce s'a întimplat: O cîntăreață, cu numele Russel, călătorînd în un automobil ce duce pe plată, a dat de pacoste, că automobilul s'a izbit de un tramvai și dsoara, lovindu se de fereastra spartă, și-a tăiat o buză, care abia i s'a vindecat după luni de zile.

A pîrit pe societatea a căreia era tramvaiul, cerîndu-i despăgubire pentru pierderea frumseței, 70.000 franci.

Tribunalul a judeca de judecat la despăgubire față de frumoasa cîntăreață, dar numai la 25.000 franci, căci, zice judele judecător, tăietura s'a vindecat așa de frumos, încît abia se mai cunoaște, și chiar cunoscîndu-se, nu-i șede rău, ba par'că a făcut'o pe față și mai interesantă, mai frumoasă! Fie-i dară de-ajuns pentru micul semn la buză, 25 de mil...

ATELIERUL de țesături și cusături românești din Orăștie (Szászváros)

vinde un port de Tulgheș, cuprins pe borangic, cu numai cor. 55.— Un port de Pădureancă, complet, cu numai cor. 75.

(0) 1—2

Proces cu o bancă de asigurare. Marea bancă de asigurare engleză „The Consolidated, As. Co” asigurase pe femeea lui Viola Nándor pe 4000 cor. Abia a trăit femeea 3 luni și a murit. Fiindcă contractele acestei bănci sună așa, că ea plătește suma asigurată, ori cînd ar urma cazul morții, fie și 24 de ore după ce cel asigurat are la mină contractul de asigurare, așa direcțiunea pentru Ungaria a băncii, a cerut moștenitorilor să dea hirtile de lipsă cari se dovedească, că moartea a fost naturală, — dar erezii n'au înaintat toate documentele de lipsă, din care cauză direcției i-a venit lucrul cu bănuială, și firește, fără a avea la mină acele documente, nu putea plăti suma asigurată. Pentru ca însă să nu spună cineva că doar ea, bancă mare și cu avere, nu vrea să plătească pagubă, — direcția a depus cele 4000

cor. la judecătoria, sub No 12. 942/912 îndrumând pe erezi a-și ridica banii de acolo, dacă pot înainta judecătoriei documentele prescrise. Din vina avocatului apărător însă, care mijloca lucrul între bancă și familia interesată, familia n'a avut știre că banca a depus banii la judecătoria și a dus proces asupra băncii, ajungând peste vre un an până la execuție!

Când colo banca le arată că — doar ea a pus banii la judecătoria deja de un an de zile.

Intr'aceea concurența iute a umplut foile, că iacă banca cutare s'a lăsat executată pentru o pagubă de 4000 cor. ceea ce însă era un zvon nedrept la adresa băncii din vorbă.

Mai multora, spre știre. *Unii abonati ne trimit banii pentru foi după socoteli făcute de capul lor, de pildă 2 cor. pe jumătate de an, în loc de 2 cor. 50 fil. Aceia vor primi numai „Libertatea” singură, fără alt adaus. — Azi ne-au sosit 2 abonamente din „Sistarocz”, cu câte 3 cor. 38 fil. scriind că e plata pe 3 sferturi de an. Nu știm cum și-au făcut socoata cei doi creștini? Pe 3 sferturi de an se vin 3 cor. 75 fil. De ce ni-o fi trăgând 37 fileri, nu pricepem.*

Sunt lucruri așa de urite și supărăcioase aceste trageri de 10—20 fileri din plata ce ni se cade, încât trebuie să rugăm de nou pe abonați, a nu-și face ei volnic prețul de abonament, ci a-l ținea pe cel statorit de noi. Că noi vreme a scrie epistole și lămuriri pentru cei 20—30 fil. trași, n'avem, ci ne iritează și ne supără astfel de purtări, ce nu-s de oameni serioși.

„Eroii Noștri” Nr. 3

au ieșit de sub tipar și să aflu de vânzare la adminst. „Libertatea” și la „Librăria Națională S. Bornemisa”, cu 30 fil. exemplarul și 5 fil. de porto.

Broșura aceasta, a 3-a, cuprinde frumoasa poveste a descălecării Românilor din Țara Făgărașului sub Radu Negru și apoi a celor din Maramurăș sub Dragoșiu, întemeind statele Muntenia și Moldova! Și apoi: *Întiile lupte ale Ungurilor cu Românil, lupte din cari Românil au ieșit minunat biruitori, zdrobind pe craiul unghureș Carol Robert în munții Carpați, încât numai îmbrăcându-se în haine de slugă a mai scăpat de ei cu fuga! In curind o armată a regelui unghuresc Ludovic cel Mare e zdrobite de Românil din Muntenia, — ceea ce spărie așa pe însuși Regele Ludovic, care pleacă însuși în capul altei oștiri, ca să bate pe Români, — încât se întoarce din drum napoi!*

Sunt pagini mărețe din trecutul neamului!

Broșura costă 30 fil. și 5 fil. porto. Toate 3 broșurile (1. 2. și 3.) costă 1 cor. trimise franco.

POSTA REDACȚIEI

Ioan Toma Cleveland (America). Am primit cei 7 doll. E plătit tot: și foi și calendarele. Ești om de omenie. Mulțumim!

Avr. Iosa în Niles, (Am.) Pe 1914 ești plătit deplin. Mulțumim.

Victor Pop, Mikoszilvaș. Fiindcă ia trimis numai 2 c. r. pentru 1/2 an, primești numai „Libertatea” singură fără nici un adaus.

„Cele mai frumoase!”

Așa să chiamă volumașul de poezii populare scoase acum de sub tipar de „Librăria Națională” dela Orăștie, poezii alese de dl Seb. Bornemisa, redactorul revistei „Căsinzeana”.

Cel cărora vă plac poeziile populare (și la toată lumea plac pentru farmecul din ele!), cumpărați-vă această cărticică de poezii populare și veți avea o neîncetată plăcere citindu-le, căci ele sunt într'adevăr, cum le spune titlul cărții: „Cele mai frumoase”!

Prețul 60 fileri, trimise franco

Dela curatorul bisericii gr.-cat. române din Bandul de Cîmpie.

[Publicațiune.

Biserica gr.-cat. din Bandul-de-Cîmpie vinde în 15 April st. n. a. c. la 10 oare a. m. prin licitațiune liberă, grădina sa de circa 1/2 jugăr, ce să află în strada principală, loc potrivit pentru afaceri comerciale, imediata apropiere a piațului, avind front la 2 strade.

Licitațiunea să va ținea în cancelaria advocațională a subscrișului și tot acolo pot privi reflectanții ori cînd condițiile de licitare.

Dr. AUREL RUSU
advocat, Bandul-de-Cîmpie.

(1982) 1-2

„NĂDLĂCANA”

inst. de credit și econ., societ. pe acții, în Nădlac, (Nagylak, cotul Csanád).

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de ofician și a 2 posturi de practicanți la „Nădlăcana” institut de credit și economii în Nădlac se publică concurs cu termen până la 5 Aprilie st. n. 1914.

Reflectanții au de a cunoaște limba română și maghiară, și să devodească că au absolvat vre o școală comercială.

Cei liberi de miliție și cu praxă, sunt preferiți.

Reflectanții să-și formuleze pretenziunile de salar și să se pronunțe cînd pot ocupa postul.

Diracțiunea

inst. de credit și econ
(1274) 2—2 „NĂDLĂCANA”

Cost bun de casă,

se află, în local ori dus acasă, la ospătăria fost Vlad, azi alui,

(1259) 3—12 I. Müller
(Orăștie, Drumul Țării)

Un car de vânzare

în stare foarte bună, să află în Orăștie, str. Fabriciei Nr. 8. Carul e cu osile de lemn și e de ogașe. Cu preț scăzut.

Strămutare de local!

Subscrișul aduc la cunoștința onor. public din Orăștie și jur, că cu ziua de 24 April a. c., mi-am strămutat lucrătorea de pantofărie din strada Berăriei Nr. 8 (vis à vis de judecătoria), în casele proprii din strada mare a Timarilor Nr. 21 b.

Cu ocazulnea strămutării lucrătorei mele în casele proprii, de aci încolo volu putea face mușterilor mei o reducere oare-care de preț, atît la lucru nou, cît și la reparaturi; știindu-mă și de-aci înainte, a-l mulțumi cu lucru bun și trainic, ca și până aci.

Rog și pe mai departe binevolitorul sprigin al on. public din loc și jur, — și semnez

Cu toată stima
Ioan Vărmăgean,
măstru pantofar

(1278) 1—12

ORAȘTIE, Strada mare a Timarilor No 21 b.

Prețuri reduse la lucru nou și reparaturi!

Licitațiune.

Comuna Sztrugăr din comitatul Szeben (cercul Szászsebes) vinde prin licitațiune publică, care se va ținea în 11 April st. n. 1914 la 10 oare dimineața în cancelaria notarială din Sztrugăr — 371 fire de gorun dela tulpină, din pădurea „Fața Lomanului.

Aceste 371 fire de gorun, conform prețurii făcute de Oficiul silvanal, conțin 172 metri cubici lemne de clădit (folos) și 628 m³ lemne de foc.

Prețul strigării este 4667 cor. adecă patru mii șase sute șazeci și șapte de coroane.

Vadiul e de 10% a prețului de strigare sau 467 cor.

Până la începerea licitațiunei verbale, se primesc și oferte închise, provăzute cu vadiul sus amintit, înzestrate cu timbru de 1 cor. și cu declarația oferentului, că cunoaște condițiunile de licitare și se conformează aceloră.

Postoferte nu se primesc.

Datele prețurii, precum și condițiunile de licitare se pot vedea în decursul oarelor oficioase până la ziua licitării, în cancelaria notarială din Sztrugăr și în cancelaria Oficiului silvanal cercual reg. ung. din Szászsebes.

Sztrugăr la 20 Martie 1914.

Primăria comunală

(1281) 1—2

Mașină de imblătit

mănată cu motor de benzin de 8 P. H., mașină Nicholohn, de 800 mm. lărgimea dobei, —

e de vânzare

din mână liberă. Mașina e foarte bună, folosită numai doi ani.

Pentru preț să se adreseze la:

George Rech

(1268) 2—2

Orăștie, Str. Beriului.

Publicațiune.

Prin aceasta se aduce oficial la cunoștință, că

tîrgul de țară

al comunei ORLAT, să ține precum urmează:

Tîrg de oi, porci, cai și vite cornute

7 Aprilie și 28 August

Tîrg de mărfuri

8 Aprilie și 29 August

Orlat, 20 Martie 1914.

(1280) 1—1 Primăria comunală.

VINURI

vechi și noi — de vîndut

Adresați-Vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos), PETRU BENEĂ, căci Vă trimite numai *vinuri bune, curate* și pe lingă prețurile cele mai moderate!

Anul 1911. Vinuri vechi:

	Anul	1911	1912
Vin alb — — —		82	68
Rizling — — —		86	64
Roșu de Miniș — — —		110	100
Carbenet — — —		115	—

Anul 1913. Vinuri noi:

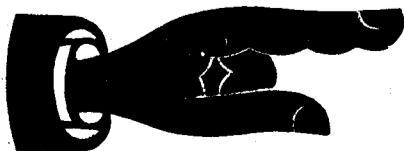
Vin alb — — —	—	50
Rizling — — —	—	52
Șillei — — —	—	54

Rachle de trevere (comină) K. 1.60

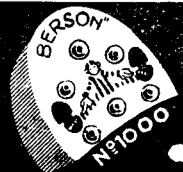
Rachle de comină, specialit. K. 2.20

Prețurile sunt semnate după litru, în fileri. Vinurile și rachle să expediază sub îngrijirea proprie, dela 50 litri în sus, cu rambursă. Vase imprumutate pe timp de 2 luni. Pentru calitatea vinului garantez:

(1211) 9— PETRU BENEĂ,
proprietar de vii în Șiria Világos, (Arad. m.)

(1273) 1—

Berson

e cel mai bun
călcăiu de gumă

AVIZ! Subscribul aduc la cunoștință Onor. public din loc și jur, că mi-am deschis în Orăștie, Drumul-tării Nr. 31 (Curtea caselor Orbonaș) un

Atelier de PIETRĂRIE

în care execut tot felul de lucru din piatră, precum: cruci, trepte, margini de groapă și lespezi de cripte, etc. — de la cele mai simple până la cele mai fine, din peatră tare de gresă, sau din peatră de trachit, cu un cuvânt ori-ce lucrare care aparține breslei pietrăritului.

(1277) 1-12

— Tocile bune, în toate mărimile, să află totdeauna gata! Rugînd onoratul public a mă onora cu comanda de sale semnez

Lucru repede! Prețuri cinstite! **Simion Ștef**, măstru petrar.

Tot aci să primesc și 2 învățacei.

Călbeaza

la oi și vite mari, boi și vaci se vindecă numai prin medicina probată a apotecarului **SIMION ONICIU** din Abrud (Abrudbánya).

0 doză (porție) pentru o oaie costă 60 fileri.

0 doză (porție) pentru vite mari, 3 cor.

Onor public e rugat, ca dintr-o comună să se unească mai mulți la comanda, căci plata postei le vine așa mai ieftin. La comanda peste 100 cor., jumătate din preț să se trimită înainte. Comanda de probă nu se trimite mai puțin decît pentru 10 oi.

Comandele să pot face numai dela inventatorul medicinei:

SIMEON ONICIU,
apotecar în Abrud (Abrudbánya).

(1173) 6-

Borisori de mulțumită:

Medicina pentru călbează a primito și am probată, după cum să văde are efect. Totodată vă rog a-mi trimite acuma pentru o suită oi.

Idiceel, la 10 Decembrie 1913.

Cu toată stima

MICHAEL COVRIG m. p.
prim. comunal.

St. Dle apotecar! Medicina ce am comandată de probă contra călbezelor la oi, am probată și-am aflat-o de bună, căci am tăiat din oi, m'am convins că călbeaza în ficat era moartă. Te rog deci mai trimite-mi pentru 30 de oi.

Offenbata, 28 Dec. 1913.

ION MLADIN m. p.
măcelar.

Deoarece cu leacul în contra călbezelor ce-am procurat dela Dvoastră, am probat cu 10 oi, și dovedindu-se de foarte bună Am tăiat una după două săptămîni dela folosință și n'am mai găsit în ea decît 6 fire și în alta moartă, de aceea vă rog încă pentru 30 oi, cît mai în grabă.

Somostelke, 29 Dec. 1913.

IOAN FRĂNCU m. p., com.

St. Dle. Mă rog a-mi trimite medicina de probă pentru călbează la 17 oi.

Honorod-Darocz, 30 Novemb. 1913.

GEORGE SERACU m. p.
Nr. 207.

Vă rog a-mi mai trimite medicina contra călbezelor, pentru 43 cor. 80 fil.

Honorod-Darocz, 14 Dec. 1913.

G. SERACU m. p.

Binevoști a-mi trimite medicina contra călbezelor pentru 55 oi.

Honorod-Darocz, 22 Dec 1913.

G. SERACU m. p.

Tradus din nemțește:

„Medicamentul Dvoastră are efect sigur contra călbezelor la vite și oi, Vă rog mai trimiteți pentru 3 vaci și 1 oaie, iar ca mulțumire te vom publica în gazetele noastre nemțești“.

Kassa 1914.

ANDREAS PFTRI m. p.

Vă rog binevoști a ne mai trimite pentru suma de 45 cor. 60 fil. medicina contra călbezelor.

Honorod-Darocz, 27 Dec. 1913.

G. SERACU m. p.

St. Dle! Medicina contra călbezelor, folosită până acum, a succes foarte bine. Medicina, precum se vede, are mare efect. Am tăiat din oile la care le-am dat, în una nu am aflat nici un fir de călbează și ficatul ca de miel de frumos, cu toate că știu sigur că înainte de a folosi medicina a avut călbează destulă, în una însă a mai fost câteva fire. Te rog mai trimite-mi pentru 15 oi.

Kozmatelke, 29 Dec. 1913.

NFAGOE ROȘCA m. p.
arîndator

Stim. dle apotecar! Intrebuițind medicamentele Dvoastră pentru călbează, au reușit foarte bine, deci mai trimite-mi încă 70 bucăți pentru 30 oi.

Sohodol (Töröcsvár).

ARON BURCUȘI m. p.

Binevoști a-mi mai trimite din medicina contra călbezelor încă pentru 50 de oi.

Honorod-Darocz, 24 Dec. 1913.

G. SERACU m. p.

Tradus din engurește:

„Mă rog binevoști a-mi mai trimite med. tină contra călbezelor pentru 50 oi. După medicina Dvoastră am avut mare folos, de-aceia și am recomandat medicina și la alți primari comunali pentru a aduce la cunoștință poporului.“

Honorod-Sat-Márton 1914.

SZABÓ MÓZES m. p.
prim. com.

Telegrame:

Se ne trimiteți medicina și globuri pentru 508 oi.

O p o v a, (Toronto) XII-15 1913.

IOSIF CRȘAN.

Vă rog a-mi trimite cu reînțărirea cerea postei încă pentru o suită oi.

Idiceel, Dec. 1913.

MIHAI COVRIG m. p.
prim. comunal.

Să caută

un învățacel în etate de 13-14 ani în prăvălia lui

(1205) 5-5 **Ilie Branga**
Csimpa, u. p. Lonyatelep.

Publicațiune.

Comunitatea foștilor iobagi din comuna Velea-dilzsi, exarrendează pe cale de licitațiune publică, birtul său constătoriu din 2 odăi de locuit, 1 culină, 1 odaie pentru boltă, 1 odaie pentru crișmă, 1 pivniță și 1 iugăr grădină de legume și pomi roditorii, pe 3 ani, începînd cu 15 maiu 1914

Licitația se va ținea în 20 april 1914 la 10 oare înainte de amiază. Prețul de strigare 400 cor., iar vadiu să cere 10 %.

Valeadilzsi, u. p. Kerynesd (Hunyad m) la 14 martie 1914

Crișan Ion
președinte.

(1265) 2-

Motor și mașină de îmlătit,

în stare foarte bună, se află de vînzare la subscisul. Motorul e de 4 P. H. și ca nou, folosit puțin.

Vînd, dacă se cere, și motorul singur și îmlătitorea singură, — ori la oaltă.

Simion Hațegan

Sibîșel (O Sebeshely. p. Szászváros)
(1263) 2-3.

Chipul lui Vlaicu, pictat pe sticlă

în colorii de oleu (pictură engleză) se capătă la subscribul, numai cu 3 coroane exemplarul, din care sumă 10% oferez pentru Monumentul lui Vlaicu ce să va ridica la Orăștie.

Ioan Baciu,

(1217) 4-10 preot în Șolmuș
(Sajosolyos u p. Nagy-Sajo)

Dacă toate le-ai cercat

dacă în toate te-ai înșelat, atunci cumpără-ți o sticlă de SPIRT SĂRAT „HUNGARIA“

singurul adevărat și singurul care la expoziția din Paris a cîștigat cel mai mare premiu: „Grand Prix Paris“.

Vînzător principal:

CORNEL DEMETER,
apotecar în Orăștie.

Se capătă și în prăvăliile mixte și în toate farmaciile din țară.

(1159) 14-26

MEDICII

recomandă ea foarte potrivit leac contra tusei

KAISER

Caramele

pectorale

cu cel „3 brazi“.

Milfoane de inși le folosesc în contra

TUSEI

răgușelei, a gaturaiului, a flegmei și a tusei măgărești.

6100 de atestate autentice de not. publ., scrise de medici și particulari, garantează efectul sigur.

Sunt bonboane cu un gust foarte plăcut!

Se găesc în pachete de 20 și de 40 fileri, și în doze de 40 fileri:

în Orăștie la Apoteca N. VLAD (Demeter),
în Dobra la Apoteca W. UNBERATH,
și în alte apotece.

Vindem dela 25 litri în sus:

Rachiu escelent de prune, producție proprie, de 18-20% cu 58-84 fil. litrul.

Rachiu întors de prune de 48-50% cu K. 1-80 l.

Rachiu întors de coarne, de 50% cu K. 2-2-50 fil. l.

Cine dorește un rachiu veritabil curat, să se adreseze la societatea românească:

(1261) 3-3 „Pruna“
societate pe acții, industrială și comercială, în Marosillye.

Linia de navigațiune Triest Austro-Americană

Circulație directă de vapozre de poștă din

Triest

la

Newyork și Canada

Biroul:

Budapest VII Thököly-ut 2sz.

și la următorii le granițe:

Csáktornya: în apropierea gării,
Fiume: Via Negozianti 5.

(1278) 1-40

(1242) 5-

Pentru economi!

Pravuri de îngrășat porcii, vitele cornute, cai, oi și capre, 1 pachet 60 fil. — Leacuri contra călbezelor la oi 60 fil. O porție de aceasta ajurge numai pentru o oaie. Pentru vite mari. 2 cor. — Pravuri pentru ouatul găinilor, 1 pachet 30 fil. — Pravuri contra cloșanilor și a șoarecilor, 60 fil. — Unsoare galbină pentru păduchi la vite, 1 cor. — „CHEAG“ pentru închegarea laptelui prepararea brînzii 1 doză 1 cor. Ajunge pentru 600 litre lapte. — Comandele de 6 cor. să trimit franco. Scriați legibil adresa. Toate acestea să capătă dela: **CORNEL DEMETER**, apotecar în ORĂȘTIE (Szászváros).

Oaut vinzător

păntu crişma mea, aflătoare în o comună mare cu 3000 suflete, la loc favorabil.

Dela spirt şi dela bere capătă venitul jumătate, dela vin şi licher, tot. —

Are locuință potrivită, pivniți, curte, ghetar, cuşină şi grădină.

Loc potrivit şi pentru o prăvălie, şi pentru o meserie.

Cauţiune de cel puțin 600 cor.

A se adresa la:

Aron Herlea
Vinorea (Fekenyér
Munyad m)

1—2

Invăţacei de cojocărie.

Se caută unu ori doi băeţi, din casă bună, ca invăţacei de cojocărie, la subscrisul:

Constantin Măniuţin
cojocar în Polana Sibiului
(Pelyán, Seben m).

(1258) 2—2

Din cauză de moarte, se vinde din mână liberă, în Orăştie, strada Lungă No. 17, casa Felsner, cu

crişmă şi boltă,

aflătoare la loc bun, la colţ de două strade.

Informaţiuni la:

Ignatz Hirsch
Haţeg (Hátszeg)

(1264) 2—3

RED STAR LINE

Linia Steaua Roşie

Antwerpen—Amerika.

Vapor regulat şi direct între Antwerpen—New-York

şi

Antwerpen—Boston.

Vapoarele societăţii sunt:

Lapland, Finland, Kronland, Vaterland, Zealand, Sawland, Gothland, Marquette, Menominee, Manitou.

Comunicaţie la New-York în fiecare Sâmbătă, la Boston în tot a două zile. Mai deapreape vă puteţi informa la

Agentura

Red Star Line

Budapest, VIII. Köztemető ut 12-a

Telefon: József 10—37

(1188) 6—16

O calfă de sitar, caută de lucru la un sitar. Om de 24 ani, lucrător bun.

Adresa: Emil Rus, sitar.

(6) 1—1

Maros-Ujvár

De vânzare.

În Petroşeni Str. Malea o Fabrică de cărămidărie cu un teritor de pământ de 2 jugăre şi 500□ st. şi tot pe teritor să află 2 căsi de locuit şi cuptoare de ars cărămida şi alte edificii

Alte ştiri mai de lipsă se pot afla la proprietarul.

Dionisie Socol
(1215) 5—5 Petroşeny, Str. Malea

Înainte de a-ţi procura
V I E,

y i n

altoi şi plante de lux, în interesul d-tale cere catalogul nostru cel mai nou ilustrat, care pentru te-ţi conţine multe lucruri folositeare

Adresa punctueasă

SZŐCS SÁNDOR fia

szőlőboltvány-telep és bortermelő r. t.
BIHARDIÓSZEG

(1167) 6—18

Econoamă!

Un văduv (fără copii), de religia romano-cat., în etate de 56 ani, cu casă proprie, cărcimă şi prăvălie în Orăştie, caută o **Econoamă** cu trecut cinstit, care să ştie scrie şi cetl. Etatea dela 40—50 ani. — Să se adreseze la Redacţia acestei foi. (1254) 2—3

Mijloc sigur de trai

va dobîndi acela, care-mi va cumpăra crişma şi prăvălia cu circulaţie anuaă de circa 55 până la 60 000 cor. — Situaţie favorabilă. Linia Haţeg Caransebeş

Adresa la Administraţia foi noastre. (1176) 8—10

„Compagnie Generale Transatlantique“.

Linia Franceză

Linie regulată directă de vapoare repezi.

Hawre—New-York şi Canada

peste Basel (Elveţia) şi Paris.

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15. Telefon: József 14—97

(1251) 4—46

Atelierul de timplărie

DUMITRU MARTIN,

ORĂŞTIE, Str. Cetăţii, Nr 15 (în apropiere de casa oraşului), — îşi recomandă pentru sezonul de primăvara celor ce voesc a-şi zidi case noue: **uşi şi ferestă gata**, în diferite măsurî. Primeşte şi efectueşte ori-ce comande, din material bun şi bine uscat, pe lingă preţurile cit să poate de solide.

Tot aici: **mobile gata** pentru case ţărăneşti, precum şi **magazin de coşciuguri** şi cele aparţinătoare acestora, cu preţurile cele mai reduse.

Serviciu conştienţios

(1237) 3—1. 2 s.

Carol König

pictor de odăi, edificii şi firme, în Orăştie.

Recomand cele mai nou se-site modele, cari corespund şi aşteptărilor celor mai avansate ale timpului de faţă! Nizuinţa mea e, ca, prin modelele şi lucrul meu, să concurez şi cu zugrăvitorii de oraş mare.

Reg onoratul public pentru sprigin binevoitor.

Cu toată stima:

Carol König

pictor de odăi, edificii, firme, (1243) 3—6 Orăştie Szászváros.

Garduri, tare ieftine!
Producţie indigenă!

(1219) Uşor de mansonat! 2—40

Rezumbrate scrisori de mulţumită adevorese că

Teşetura de drot HUNGARIA e nelătecută, distinsă!

Să facee dîn drot răsucit. Preţul pe metrul pătrat 32 filor şi mai mult.

Să comandă numai la fabricantul

Alexandru Haidecker,

fabriică de funii de drot şi de garduri de drot în

Budapesta, VIII, Ūllői-ut 48/86

Serviciu repede, favorabil şi punctuos.

— Catalog ilustrat gratis şi franco! —

CASSA DE PĂSTRARE (Reuniune) IN SĂLIŞTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Sălişte, primeşte depuneri spre fructificare

cu 5 şi 5 1/2 0/0

după mărimea sumei şi terminul de abzicere.

Darea de interese o plăteşte institutul.

(1042) 29—40

DIRECŢIUNEA

Fond. în a. 1878! Mijloc excelent, renumit şi plăcut!

Veritabila alifie-Centifolia

întrece ori-ce medicament de casă.

Puterea şi efectul:

Împiedecă şi încetează înveninarea singelui. Ori-ce operaţie devine de prisos. Folositoare mamelor cari lăptează. Are efect excelent şi sigur la orban şi toate boalele învechite, la picioare rănite ori crepate, la rani, — umflături de picioare, — rani provenite din slăbie, din împunsături, din împuşcare şi la zăroburi; îndepărtează corpurî streine şi anume: sticlă, oase, praf, salitră, spin, etc., la totfelul de umflături, buboale, carne sălbatică, carbunculus, puroale, precum şi boale de răc, — vermaleţi sau putresire, — la bătăturî, la ori-ce rani provenite din arsură, degerătură, boale provenite din boale îndelungate, umflături de gît, umflături de sîng, scurgerea urechilor şi la opărirea pielii copiilor, etc. — Comande mai mici decît 2 cutii, nu să expedeză. Trimiterea se face cu ramburs, ori contra trimiterei înainte a banilor. 2 tegle costă 3 cor. 60 fl. — La comande mai mari se acordă rabat considerabil. —

Allein echter Balsam aus der Schützengel-Apothek des A. Thiery in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

În general cunoscut ca uncul balsam veritabil, o etică familară de 12/2 sau 6/2 sau 1, — costă 5 cor. 60 filor.

În Budapesta de vânzare în mare la: d-oguerile Thalmayer és Seitz, Hochmeister strada, Radanyos Testvérek din Budapesta.

(1166) 1—10

Unde nu este deposit, comandăm dela: Farm. „Ingerul păzitor“ alui THIERY A. în Pregrada (I. Rohitsch-Sauerbrunn).